

نماد گرایی باغ ایرانی در دوره اسلامی

دکتر محمدمهدی گودرزی سروش*، دکتر سید مصطفی مختاباد امرئی**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۰۸/۱۲

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۸۹/۰۹/۲۵

چکیده

این بحث به باز شناسی تشابهات کالبدی و ذهنی و مطابقت نمادهای موجود در باغ ایرانی، اسلامی با بهشت پرداخته و اجزاء آن را با توصیفات بهشت در قرآن مقایسه و بازبینی نموده است. از زمانی که آدم و حوا از بهشت برین رانده شدند همیشه آرزوی برگشت و سکونت در آن دیار باقی را داشته اند. دیار بی منتها، امن (حجر: ۴۶)، باقی (دخان: ۵۶) که به پرهیزگاران در اسلام و ادیان دیگر وعده داده شده است. مسلمان ایرانی به دنبال ایجاد باغی فانی در دنیای مادی نبوده است. اگر از نمادهایی متناظر با عناصر بهشت وعده داده شده استفاده نموده، و بر آن تأکید کرده، به دنبال معنا بخشی و غنابخشی به معماری باغ می باشد. تفکر سنتی به دنبال معناگرایی در این دنیا است، دنیایی که واقعیتهایی، از حقیقتی لایزال است و در معماری طی تاریخ معانی و مفاهیمی پایدار را ایجاد نموده است، که برگرفته از جهان بینی خود بوده است.

واژه های کلیدی

باغ ایرانی، نمادگرایی، بهشت، اسلام

* استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، همدان، ایران. (مسئول مکاتبات)
Email: goodarzysoroush@gmail.com

** دانشیار گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.